

RAONS PER A REBUTJAR L'EUTANÀSIA

Joan Vidal-Bota

Doctor en Medicina i Master en Bioètica I Dret
Membre del Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya
President de l'Associació Catalana d'Estudis Bioètics

Febrer de 2006

ACEB

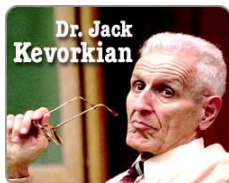
Cuando llegamos al tema de la eutanasia...

Marian

(http://www.aceb.org/cartas_est.htm)

- Ayer hablé de bioética con mi padre. Es médico. Nos surgió una duda que me parece bastante importante. Los dos opinábamos igual, pero me gustaría saber qué es lo ético en este caso según su opinión.
 - La duda fue la siguiente: **Tenemos un paciente que sufre mucho, sabemos que administrándole morfina no sufrirá tanto pero igualmente sabemos que la morfina acortará muchísimo su vida. ¿Qué hacemos en este caso?**
- Los dos llegamos a la conclusión de que lo importante en ese momento es ayudarlo con su enfermedad y su sufrimiento. Entonces: le daríamos morfina. Luego ya se vería qué va pasando y cómo podemos seguir ayudándole.
 - Porque pensamos que lo importante no es alargarle la vida lo máximo

Dr. Jack Kevorkian

Terri Schiavo

ACEB

Eutanàsia

- Matar **intencionadament** per acció o omisió un ésser humà per evitar-li dolor o sofriment
 - Resulta clau la paraula **“intencionadament”**. Si la mort no ha estat intencionada, no es tracta d'eutanàsia.
 - Eutanàsia **per acció**: mitjançant una acció (com donar una injecció letal).
 - Eutanàsia **per omisió**: deixant de suministrar les atencions necessàries i ordinàries (habituals i acostumades) o bé aigua i aliment.

ACEB

Formes d'Eutanàsia

- Per acció
- Per omisió
- Amb consentiment
- Sense consentiment
 - Forma extrema: contra el desig del malalt

ACEB

VALORACIÓ ÈTICA D'UNA ACCIÓ

- Objecte de l'acció (= allò concret que faig)
 - No confondre amb l'objectiu (o intenció)
 - Fi de l'acció (= intenció)
 - Circumstàncies (= coacció, llibertat...)
- EXEMPLES:
- El metge quan fa violència a un nen per curar-lo
 - Impedir amb coacció que una persona deprimida es suïcidi
 - Un terrorista que explota una bomba
 - El soldat que dispara a l'enemic
 - Un metge que dona mort a un malalt

ACEB

VALORACIÓ ÈTICA

	INCONSCIENT o sense capacitat de decidir	CONSCIENT i amb capacitat de decidir	Indolent	Dolent	EUTANÀSIA
ACTE BO	indif.	Indif.	Dolenta	Dolenta? Bona?	Dolenta
ACTE BO	Bona	Bona	Dolenta	Bona?	Bona
ACTE BO	Inconc. (No lliure)	Coacc. (No lliure)	Conscient (Lliure)	Coacc?	consent.? no cons.?
	ACTE BO	ACTE BO	ACTE DOLENT	?	ACTE DOLENT

No és eutanàsia:

1. **No iniciar un tractament** que no proporcionaria benefici al pacient.
2. **Retirar un tractament** que s'ha mostrat ineficaç o excessivament gravós, o que no és volgut.
3. Administrar **dosis altes d'analgèsics** que poden posar en perill la vida, quan es creuen indispensables per a calmar el dolor.

Suïcidi assistit

- El suïcidi que ha estat possible gràcies a la informació, la guia o els mitjans que una altra persona ha proporcionat amb aquest propòsit.
- **Suïcidi assistit pel metge:**
 - Quan és el metge qui ajuda a una altra persona a suïcidar-se.

EUTANÀSIA PRECEDENTS

- **ALEMANYA**
 - E. involuntària
- **HOLANDA**
 - E. vol. i involuntària. Suïcidi assistit.
 - E. a nens
- **BÈLGICA**
 - E. vol. i involuntària. Suïcidi assistit.
 - E. a nens

OREGON (US)

- **1994:** Oregon va aprovar el suïcidi assistit (vigor el 1997)

COLÒMBIA

- **1997** el Tribunal Suprem emet una sentència disposant que es despenalitzï la pràctica de l'eutanàsia
 - mai en vigor, doncs no s'han elaborat les directives que haurien de ser aprovades pel parlament.

AUSTRÀLIA

- 1995 el Northern Territory (Au) va aprovar una llei
- 1996 entrà en vigor
- 1997 va ser revocada pel parlament australià.

ACED

RESTA DEL MÓN: LLEIS CONTRA L'EUTANÀSIA

Per què?

Per a prevenir els abusos i protegir la gent de metges sense escrúpols i altres. No hi són (ni mai hi han estat) per a fer sofrir a ningú.

No troben a faltar una llei d'eutanàsia?

Les disposicions legals en vigor atorguen al malalt el dret a no sofrir una prolongació de la vida més enllà de la voluntat del pacient.

No és necessària cap "llei d'eutanàsia".

Earth by Day

ACED

Declaració Universal dels Drets Humans

– “Aquells que no aprenen res dels esdeveniments històrics estan condemnats a repetir els seus errors”

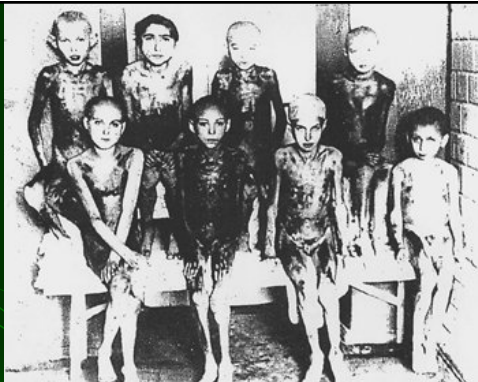

ACED

POLISH JEWISH CHILDREN, AUSCHWITZ
POLAND

ACED

Brutal - and mostly fatal - experiments on prisoners were carried out in Auschwitz and other camps both for conventional medical purposes and to find effective methods for mass sterilization of "racially inferior" groups

ACED

Agustí d'Hipona

- “Mai no és lícit de matar una altre tot i que ell ho vulgui, fins i tot si ho demanés, quan, suspès entre la vida i la mort, suplica que l'ajudin a alliberar la seva ànima que lluita contra les cadenes del cos i desitge trencar-les; no és lícit ni tan sols quan un malalt no es trobi ja en condicions de sobreviure”

Carta 204,5

Pàg. 204

ESGLÉSIA CATÒLICA

Declaració *lura et bona*

- “Mai ningú no pot autoritzar la mort d'un ésser humà innocent, sigui fetus o embrió, nen o adult, ancià, malalt incurable o agonitzant”

◦ Congregació per a la Doctrina de la Fe. 5-V-1980

Pàg. 204

JOAN PAU II

Encíclica *Evangelium Vitae* 25-III-1995

- “Confirmo que l'eutanàsia és una greu violació de la llei de Déu, ja que és una eliminació deliberada i moralment inacceptable d'una persona humana”

Pàg. 204

Eutanàsia

procés històric

- **Renaixença**
 - Humanistes (*Utopia*, Thomas More)
 - F. Bacon (*Advancement of Learning*)
 - J. Donne, Montesquieu, i altres filòsofs anglesos i francesos
- **Darreries s.XIX i començament s.XX**
 - **Països anglo-saxons**
 - S.D. Williams, “Euthanasia” (4 reimpressions en 5 anys)
 - **Països germànics**
 - A. Jost, “Das Recht auf den Tod.- Soziale Studien”
 - E. Haeckel, escrits de Zoologia i Filosofia Biològica
 - Binding & Hoche (*Die Freigabe zur Vernichtung lebensunwerten Lebens. Ihr Maß und ihre Form*, Leipzig 1922)

Pàg. 204

Eutanàsia

- **Laïcisme**
 - 1 Qualitat de laic.
 - 2 HIST Doctrina que defensa la independència de l'home, de la societat i, més particularment, de l'estat de tota influència eclesiàstica o religiosa.
 - **Instruments: propaganda i manipulació del llenguatge i la OP**
- **Bioètica**
 - El laïcisme la manipula fent d'ella un instrument de propaganda.
 - En conseqüència, la bioètica sol presentar-se com a relativista, conseqüencialista, pragmàtica i utilitarista.

Pàg. 204

AFIRMACIONES FRECUENTES... FALACES (1)

- Para entrar en la reflexión bioética hay que escoger: Dios o Razón.
- La bioética ha optado por la razón.
- Por ello, la Bioética debe prescindir de Dios y de la creación.
- Meter a Dios en una discusión es meter argumentos de fe y no de razón.
- Decir que el hombre ha sido creado por Dios es prescindir de la razón y optar por una fe irracional.

Pàg. 204

AFIRMACIONES FRECUENTES... FALACES (2)

- ❑ El hombre debe actuar en bioética como si se hubiera creado a sí mismo y sólo él decidiera sus reglas de vida, lo que conviene y lo que no conviene, lo que es bueno para él y lo que es malo.
- ❑ Como la bioética no puede ser confesional i debe ser laica, no tiene sitio para la religión. Dios pertenece al campo de las opciones personales y por tanto debe ser relegado a la vida privada. La bioética no admite principios absolutos, ya que absoluto sólo es Dios, y ya hemos dicho que Dios no puede ser el árbitro en este foro.

Agustín de Hipona

- ❑ "Dos amors van fundar dues ciutats: l'amor propi fins el despreci de Déu, la terrena; i l'amor de Déu fins el despreci de sí mateix, la celeste "

De Civitas Dei XIV

- ❑ Els dos amors donen lloc a dos tipus de filosofies de la vida, dos grans tipus de concepcions del món. Més que aplicar-se a societats concretes, s'observen en els homes i dones individuals que es troben barrejats a la societat.

Moviment Activista

- ❑ La falàcia de anomenar "mercy killing" (matar per compassió) o "mort dolça o digna" al fet un de cercar directament la mort del pacient.
- ❑ Els membres de la "Euthanasia Society of America" renombraren com a "death with dignity" allò que inicialment intentaven vendre com a "euthanasia" o "mercy killing". Amb el nom real no trobaven compradors... Fins i tot ells mateixos canviaren el nom de la seva associació: d'anomenar-se "Euthanasia Society of America" va passar a dir-se "Society for the Right to Die" (1976) i més tard "Choice in Dying" (1991).

Eutanàsia avui i aquí

- ❑ Document del CCBC
- ❑ Dignitat = Autonomia (els deficients...)
- ❑ Omissió dels resultats de l'experiència holandesa i de l'ètica del metge (1)
 - El text oblida el "principi de realitat". Dades recents holandeses fan palès com l'eutanàsia suposa la pèrdua de la tutela legal efectiva sobre els més febles: més de la tercera part de casos d'eutanàsia es fan sense consentiment i els metges no notifiquen a les autoritats més que el 54% dels casos.
 - El Comitè de Drets Humans de l'ONU s'ha queixat a les autoritats holandeses per la ineficàcia del Comitè de revisió de casos: només va rebutjar 3 dels 2000 casos examinats en un any. (Vegeu: <http://www.aceb.org/euth.htm>)

Eutanàsia avui i aquí

- ❑ Omissió dels resultats de l'experiència holandesa i de l'ètica del metge (2)
 - La pretensió d'un dret a l'eutanàsia oblida l'autonomia del metge i el seu deure de respectar la vida. Sense insistir en tractaments superflus que ja no milloren la situació i allarguen innecessàriament la sofrència, el metge ha de buscar ajudar el malalt i acompanyar-lo. No pot traspasar els límits de consciència i de prudència legal que defineixen la bona praxi mèdica. Mai no pot voluntàriament acabar amb la seva vida.

